

ПЕТЪР СЛАВИНСКИ ЛЪЖЛЪОТО

chitanka.info

Къщата ни във Варна бе на приморската улица. От прозорците виждах просторния залив, който свършваше до нос Галата. Нататък се разстила безкрайното море.

На Галата по онова време имаше само една къщица — бяла, с висока кула-фар. Нощем фарът бляскаше ту с червена, ту с бяла светлина, за да сочи пътя на корабите към пристанището.

Много обичах да гледам далечината на морето и да си мисля за най-чудни неща.

Ето, тръгвам на път с моторна лодка. Стигам най-напред до къщицата с кулата-фар. Изкачвам се горе на кулата. Оттам се вижда чак до края на морето, където са джунглите с маймуни, лъвове, слонове, змии... Там ще отида!

За тия далечни задморски страни знаех от книжките с приключения. В книжарницата до горното училище „Кирил и Методий“ имаше много такива чудни книжки.

Най-много ми харесваше една с червена корица. На нея бе изрисуван фар сред бурно море, моторна лодка пори грамадните вълни и капитанът безстрашно върти кормилото. Всеки ден ходех да гледам тази книжка във витрината на книжарницата. Събирах пари да си я купя и се боях да не би някое дете да ме изпревари.

Един ден, когато пак бях долепил нос о стъклото на витрината и гледах до забрава книжките, внезапно плисна силен дъжд. Засвятка и загърмя. Свих се до входа на книжарницата, но дъждът валеше косо и започна да ме облива.

Книжарят отвори вратата и ме повика вътре. Влязох плахо — не знам защо, изпитвах страх от този строг човек с остра брадица и големи очила в черни рамки.

— Седни, малкият, седни. Изсуши се там на мангалчето — каза той. После влезе в една задна стаичка.

Протегнах мокрите си ръце над обсипаните с пепел въглени на мангалчето и жадно загледах рафтовете с много книги. Ех, как им се радва-ах!

Книжарят навярно си имаше работа в стаичката, защото изпрати внучката си да пази книжарницата.

Момиченцето беше хубаво облечено: с бели панделки по къдравата косица, с чиста бяла блузка и тъмносиня плисирана поличка.

Очите му бяха кръгли и някак ококорени. Нослето чипо. Огледа ме надменно — не му харесаха моите вежди, окърпени дрешки.

— В кое отделение си? — попита ме то.

— В трето — отвърнах, като продължавах да зяпам по рафтовете с книгите.

— И аз съм в трето. А в кое училище учиш?

— В „Сулини“.

— Аз пък съм в „Кирил и Методий“.

Замълчахме. Момиченцето повдигна плисираната си поличка, за да не се machка, и седна срещу мен при мангалчето.

— Как се казваш?

— Петър.

— Аз пък съм Оличка.

Навън есенната буря вилнееше. Пожълтелите листа прехвърчаха като ята златни птички. Едрите дъждовни капки плискаха по стъклата на витрината. Святкаха тъмните облаци. При всеки гръм прозорците дрънчаха... Страшно беше!

— Ами как ще си отидеш сега? Далече ли живеете? — попита ме загрижено Оличка.

В това време точно зърнах на рафта любимата червена книжка с фара, моторницата и смелия капитан, който върти кормилото.

— Далече я! — казах. — Е-е, чак на Галата.

— Че там няма къщи.

— Брей, няма! Ами оная, дето свети нощем червено?

— У-у, чак там ли? Ами как отиваш дотам?

— С лодка, как.

— А когато има големи вълни?

— Моята лодка е с мотор. Като каже фу-уп... и веднага пристига!

— Ами кой я кара?

— Аз, кой!

— Че ти можеш ли да караш мотор?

— Мога я!

Аз си представях всичко: как управлявам силната моторница и пристигам светкавично бързо на фара при Галата — също като капитана от червената книжка.

И Оличка ми вярваше.

— Хайде някой път да ме заведеш и мене там — каза тя, като ме гледаше с учудените си, малко завистливи кръгли очи.

— А-а, не може — пробъбрах объркано аз.

— Защо?

— Защото... защото ти си момиче, ще се уплашиш.

— Че там страшно ли е?

— Страшно е я! Като се изкачиш на кулата... е-е, знаеш ли колко е висока? Оттук изглежда малка, ама там... Цялата горе е от стъкло. Оттам всичко се вижда. Ча-ак до края на света се вижда!

Блесна светкавица и веднага силно изтрещя гръм, разтърси цялата къща. Оличка, уплашена, се улови за мен — героя!

— А-а, това нищо не е. Ти да видиш там какви бури стават!

Оличка неочаквано попита:

— Защо се гърми, знаеш ли?

— Защото... ей така.

— Ти, като гледаш от кулата, виждал ли си как стават светкавиците?

— Виждал съм я!

— Кажы как стават де.

Аз се обърках:

— Те стават... Най-напред... първо от морето излиза един великан. Ама знаеш ли го колко е голям? Като се изправи, ча-ак до небето стига! Облаците му идват ей дотука на — посочих аз гърдите си. — После насреща му излиза от джунглите друг великан... Джунглите са висо-оки гори, а най-големите дървета не стигат и до коленете на великана. Че като се вкопчат двамата, е-ей да видиш бой какво се казва! Само като си размърдат телата великаните, и започва да фучи виелицата. Щом си ударят ръцете... също като ковачите, когато удрят с чуковете и започват да излизат искри — тогава са светкавиците. А пък щом някой от великаните го заболи и изреве — тогава са гръмотевиците...

— Ами облаците прах ли са? — вземаше и Оличка участие във фантазирането.

— Какъв прах?

— Дето го дигат великаните, когато се борят.

— Ами, прах! Много знаеш — изкривих устни, за да изразя колко е глупава. — Във водата и в гората вдига ли се прах?

— Тогава облаците какво са?

— Облаците са... те саа... А, те са от дъха на великаните. През зимата, когато духаш, как излизат от устата облаци?

— Ами дъждът какво е?

— Дъждът ли? Дъждът е... той е потта, която пада от голите тела на великаните.

Оличка сякаш започваше да не ми вярва.

— Ама ти наистина ли си виждал великаните?

— Виждал съм ги я. Е-хе, колко пъти!

— Че те не се ли убиват?

Аз пак се обърках и смънках:

— Не, не се убиват.

— Тогава кой надвива?

— Кой... единият... Надвива великанът от сушата.

— Защо?

— Защото така... Защото стъпва на сухото и натиква другия пак във водата!

Дядото на Оличка дойде и аз замлъкнах. Дъждът още не беше спрял, но бързо-бързо си тръгнах. Достраша ме да не би Оличка да попита дядо си дали е вярно това, което ѝ разправях!

От този ден вече не ходех при книжарницата и две години не се видяхме с Оличка.

Но когато минах за първи клас на прогимназията, попаднахме с Оличка в една паралелка! Щом ме видя в класната стая, тя ме засочи с пръст и завика:

— Лъжльото-о!... Е-ей, тоя знаете ли го как лъже-е!

Лицето ми пламна от срам и аз наведох глава. Децата се насъбраха около нас. Оличка им разказа как съм я лъгал за моторната лодка, за къщичката с фара, за великаните — всичко! Децата ми се присмиваха и ме подиграваха.

Оттогава ми излезе прякорът Лъжльото. За да ме ядосват, щом ме видеха, децата започваха да припяват:

— Пе-етльото — лъжльото-о... Пе-етльото — лъжльото!...

На следната година отидохме да живеем в София и така се отървах от лошия прякор.

* * *

Трийсет години минаха оттогава. Отидох във Варна пак, когато там, в театъра, поставиха моя пиеса.

В тази пиеса разказвах за един цар-тиранин, който е живял преди повече от две хиляди години! Естествено преди две хиляди години аз не съм живял, за да видя какъв е бил и какво е вършил този цар. Но хората гледаха представлението и вярваха, че всичко тогава е било тъй, както съм го описал.

Свърши представлението. Публиката ръкопляскаше и викаше:

— Авторът!... Авторът!...

Артистите ме издърпаха на сцената. Поклоних се.

По-късно, когато излизах от театъра, към мен приближи стройна, хубава жена с черни кръгли очи и малко чип нос.

— Видях ви на сцената и ви познах — протегна ми тя ръка. — Помните ли ме?

— Д-да... струва ми се, спомням си... От книжарницата, нали? Дето ми измислихте прякора Лъжльо!

— Та вие и сега сте лъжльо! — прихна тя. — Сега пък фантазирате какво е било преди две хиляди години!... Също както някога, когато ме лъгахте за моторницата и за великаните, помните ли? Но все пак... хубаво беше! Аз ви повярвах тогава, както ви вярвах и сега, когато гледах вашата пиеса!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.